

TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN ve MÜŞTERİ BEKLENTİLERİNİN MESLEKİ EĞİTİM KALİTESİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

**THE EFFECTS OF TECHNOLOGICAL IMPROVEMENTS AND
CUSTOMER REQUIREMENTS ON TECHNICAL TRAINING QUALITY**

Birol AKYÜZ¹

Mina ÖZEVREN²

ABSTRACT

In this century, we see that countries find themselves in a competition of information and technology and that they have taken a long distance on the way of becoming communities of knowledge. The fact that information gains importance adds to the responsibilities of the whole educational organisation from the sources where information is produced to the structure, operation, administration and programs of educational institutions. Educational organisations must lead to the modernisation of the society because educational organisations have the chance to have influence on other systems by the way they lead.

We see that countries find themselves in a competition of information and technology and that they have taken a long distance on the way of becoming communities of knowledge. In line with the added to the importance of the need for education “globalisation”, “re-construction” and “integration with the world” are among concepts which are used to describe especially post-industry information societies.

In Improving and changing World Education systems must to give an answer to the new conditions demanded from economic, technological and changing of constructional and must to contribute them.

Keywords: Technical and Vocational Training, Quality, Education,

ÖZET

Günümüzde, ülkelerin bilgi ve teknoloji yarışı içine girdiklerini ve bilgi toplumu olma yolunda önemli mesafeler aldığını görüyoruz. Bilginin son derece önem kazanması, bilginin üretildiği, dağıtıldığı kaynaklardan eğitim kurumlarının, yapısını, işleyişini, yönetimini, programlarını, kısacası eğitim örgütünün bütününün sorumluluklarını artırmaktadır. Eğitim örgütleri toplumun yenileşmesine öncülük etmek durumundadır. Çünkü eğitim örgütleri çıktıkları yoluyla diğer sistemleri etkileme şansına sahiptirler. Bilim ve teknolojiye paralel olarak toplumsal yaşamda meydana gelen değişimler eğitime duyulan ihtiyacın önemini daha da artırmıştır. **Son yıllarda çok sık karşılaşılan**

¹ Yrd.Doç.Dr., Bilecik Üniversitesi, birol.akyuz@bilecik.edu.tr

² Prof.Dr., Marmara Üniversitesi

“küreselleşme”, “yeniden yapılanma”, “dünyaya açılma” kavramları, özellikle sanayi sonrası, bilgi toplumlarını ifade etmede kullanılan tanımlar arasındadır.

Gelişen dünyada eğitim sistemi ekonomik, teknolojik ve yapısal değişimin talep ettiği yeni koşullara cevap vermek ve bu süreçlere aynı zamanda katkıda bulunmak zorundadır. Bu çalışmada teknolojik gelişmelerin ve Müşteri olarak tanımlanan işletmelerin beklentilerinin Mesleki Eğitim kalitesi üzerindeki etkileri incelenerek öneriler sunulmuştur.

1.GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz iletişim ve ulaşım çağının getirdiği yenilikler, uluslararası rekabete hız kazandırmıştır (Ceyhun ve Çağlayan, 1997). Değişime ve yeniliklere uyum sağlayabilen işletmelerin en belirgin özelliklerinden biri yüksek kaliteli işgücüne sahip olmalarıdır. İnsan, eğitim, teknoloji birbirini tamamlayan bir bütünlük içersindedir (Erkan, 1997). Hızla değişen endüstriyel teknoloji, bilgiye dayanarak değişimin itici gücü olmuştur (Ceyhun ve Çağlayan, 1997). Bu küresel gelişim, Mesleki Eğitim kurumlarının bilgi, beceri ve rekabet yeteneklerini kazanmış mezunlar yetiştirme zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır. Modern dünyada eğitim sisteminin en önemli özellikleri dinamik, esnek ve değişime açık olmasıdır (Çengel, 2005).

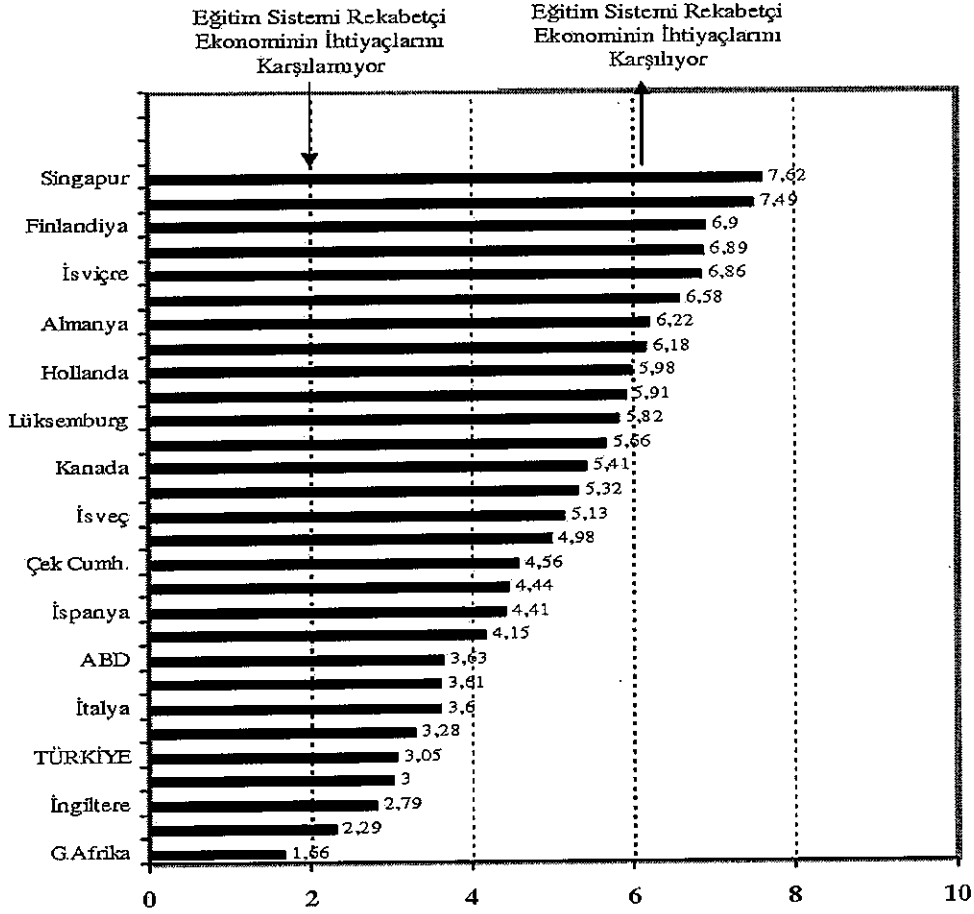
Geçtiğimiz yüzyılın ikinci yarısından sonra sanayi ve ticaretteki gelişmeler beraberinde küreselleşme kavramını ortaya çıkarmıştır. Küreselleşme sonucunda rekabet sertleşmiştir. Ülkeler arası ekonomik sınırların ortadan kalkması ile birçok kuruluş sahip oldukları pazarlarda yeni ve güçlü rakipleri karşılarında bulmuşlardır. Bu şartlar altında birçoğu pazar paylarını hızla kaybetmiş, küçülmüş veya yok olmuşlardır. Diğerleri ise rakiplerinin pazarlarında pay almaya çalışmışlardır. Böylece hızlı bir değişim ve gelişim süreci sonunda hem iç hem de dış pazarlarda rekabet artmıştır. Kolaycılık yerini mücadeleye bırakmıştır. Günümüzde rekabet kalite, esneklik ve hepsinin de ötesinde hıza dayalı olmuştur. Hızlı olan işletmeler, marka oluşturmada ve rekabette önemli kazanımlar elde etmişlerdir. Bütün bunları sağlayan ise gerekli bilgi ile donatılmış nitelikli insan kaynaklarıdır (Durman, 2008).

Bilgi, çağımızın yükselen değerleri arasında bulunmaktadır. Sanayi toplumunun motoru olma işlevini buharlı makineler üstlenmiş ise; bilgi toplumuna geçişi de bilgi ve bilişim teknolojilerinin temeli olan bilgisayarlar oluşturmaktadır. Buna bağlı olarak bilgiyi işleyen, depolayan, yeni bilgiler üreten “bilişim teknolojileri” gelişmektedir (Erkan, 1997). Teknoloji, sanayinin temel girdileri olan bilgi, hammadde ve enerjiyi; kullanılabilir mal ve hizmete dönüştüren bilgiler kümesidir (Balkır, 1992).

Bilgi, teknoloji ve yetişmiş insan gücü temel üretim faktörleri arasında sayılmaktadır (Kozlu,1996). Bilgi ve bilgiye dayalı teknoloji üreten gelişmiş ülkeler, ekonomik değeri olan bilginin bedelini almadan vermemektedir. Bu nedenle bugün bilgi en büyük değer, en büyük güç haline gelmiştir. Bu yüzden eğitime-mesleki eğitime yapılan yatırım en değerli yatırımdır (Drucker, Çev:Üçcan, 1994).

Gelişen dünyada eğitim sistemi ekonomik, teknolojik ve yapısal değişimin talep ettiği yeni koşullara cevap vermek ve bu süreçlere aynı zamanda katkıda bulunmak zorundadır. 21.yüzyılda işletmeler için yetişmiş insan kaynağı en büyük rekabet unsuru olarak görülmektedir (MESS,1997). Dünyanın gelişmiş ekonomileri olarak da **bilinen ülkelerin**, eğitim sisteminin ekonominin ihtiyaçlarını karşılama durumu Şekil 1’de verilmiştir (TİSK, 1997). Şekil 1’de görüldüğü gibi Türkiye’de eğitim sisteminin ekonominin ihtiyaçlarını karşılama yeterli düzeyde değildir.

EĞİTİM SİSTEMİNİN REKABETÇİ EKONOMİNİN İHTİYAÇLARINI KARŞILAMA DURUMU

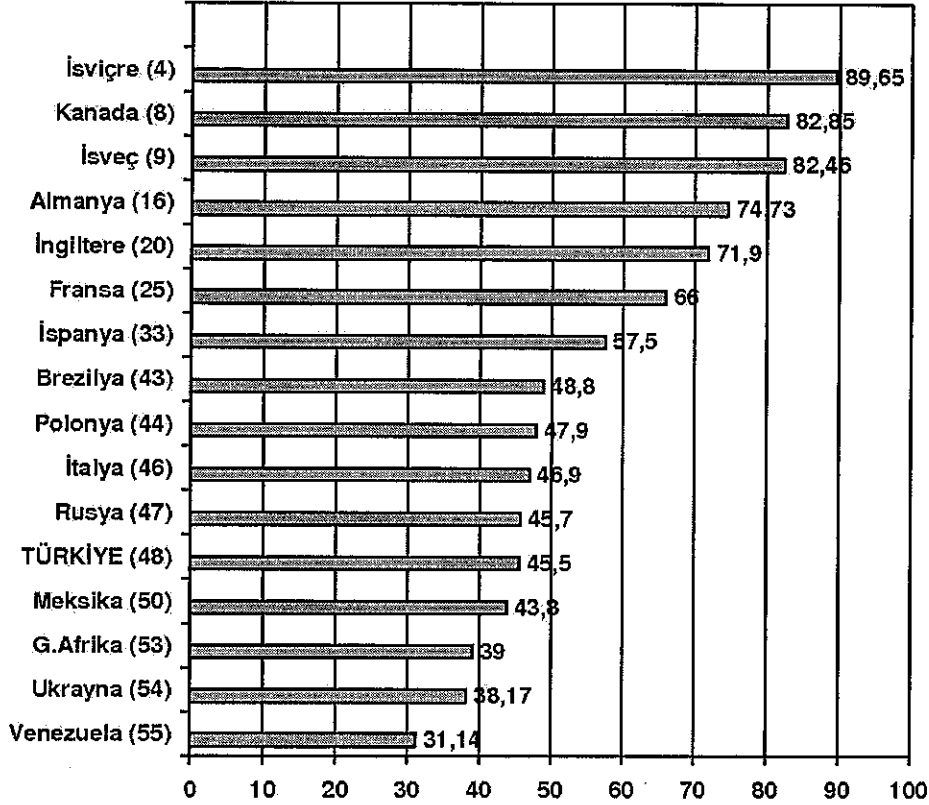
Şekil 1. Dünya’da Eğitim Sisteminin Ekonominin İhtiyaçlarını Karşılama Durumu (Kaynak: MESS, Dünyada ve Türkiye’de Rekabet, Mayıs 1997)

Günümüzde ülkelerin eğitimdeki başarısı ile ekonominin büyümesi arasında çok yakın bir ilişki olduğu görülmektedir. Gelişmekte olan ülkelerin hızla kalkınabilmelerinin ön şartı, eğitimin niteliğinin artırılmasına, hizmet kalitesinin iyileştirilmesine yani nitelikli insan yetiştirilmesine bağlıdır. Hizmet kalitesi ise, sunulan hizmetin tüketici beklentilerine uygunluk düzeyi olarak tanımlanmaktadır (Şimşek ve Nursoy, 2002).

Çalışma hayatının temelini oluşturan işgücünü yetiştirmede ana kaynak durumunda olan Mesleki Eğitimde ekonomik pazarların çalışanlarda öngördüğü mesleki yeterliklere sahip yüksek performanslı işgücü hedeflenmektedir (Şimşek, 2002).

Mesleki Eğitim, bireylere iş için gerekli bilgi, beceri, mesleki tutum, iş alışkanlıkları ve davranış kazandırmaktır (Akyüz, 1999).

Ülkelerin ekonomik ve kültürel alanlardaki gelişimi, toplumun eğitim seviyesi ile doğrudan bağlantılıdır. Mesleki ve teknik eğitim bir ülkenin kalkınmasında en önemli unsurlardan biridir (YÖK, 2004). Küresel pazarlarda rekabet eden ülke ekonomilerinin nitelikli işgücü bakımından durumları incelenerek yapılan sıralamada, Türkiye'nin 55 ülke arasında 48.sırada olduğu anlaşılmaktadır, Şekil 2. Öte yandan, mesleki eğitim kurumlarına öğrenci talebi de arzu edilen düzeyde değildir.

Şekil 2. Türkiye'nin Dünya Rekabet Gücü Sıralamasındaki Yeri
(Kaynak: The World Competitiveness Year Books, 2008)

2. BİLGİ ÇAĞININ GETİRDİĞİ YENİLİKLER

Bilişim teknolojileri olarak da adlandırılan bilgisayar ve iletişim teknolojilerinde meydana gelen gelişmeler sanayide üretim için her türlü bilgi akışını hızlandırıp kolaylaştırdığı gibi üretimde etkinliği ve verimliliği artırmıştır (Ceyhun ve Çağlayan, 1997). Bunlara bağlı olarak işletmelerin yönetim anlayışları da değişmiştir (Drucker, Çev:Üçcan,1994).

Mikro-Elektronik ve bilgisayar teknolojilerindeki gelişmeler sanayide robotların kullanılmasını yaygınlaştırmıştır. Bütün bu gelişmeler sanayide kullanılan üretim yöntem ve teknolojilerini de etkilemiştir (Erkan, 1997). Teknolojik yeniliklere bağlı olarak yeni malzemeler (plastikler, seramikler), Nanoteknoloji ürünler ortaya çıkmıştır. Yeni işleme yöntemleri (Computer Numerical Control CNC, Computer-Aided Design ve Computer-Aided Manufacturing CAD/CAM) ve yeni tasarım yöntemleri ve bunlara bağlı olarak yeni

meslekler ortaya çıkmıştır. Doğal kaynakların kullanımına daha fazla özen gösterilmesi, çevreye duyarlı malzemelerin kullanımı artmış ve geri dönüşüm sistemleri gibi yeni teknolojiler gündeme gelmiştir.

Bilgi çağında görev alacak iş gücünde aranan nitelikler geçmişe göre değişiklikler göstermiştir. Mal ve hizmet üreten iş gücünde aranan özellikler gelişerek, çalışanların beceri düzeyini ve sorumluluğunu artırmıştır (Güleç, 1994). Çağın değişen özelliklerine uygun eğitim verilmesi önemli olmuştur. Bilgi toplumunun gerektirdiği insan gücünde aranan temel özellikler şunlardır:

Teknolojik gelişmelere ve bunların neden olduğu değişime uyum sağlayabilen,
yeniliklere açık ve sürekli kendini yenileyebilen,
Ekip Çalışmalarına katılabilen,
Sorumluluk ve Risk alabilen,
Problem çözmede başarılı,
İş ahlakına sahip,
Çevresi ile iyi ilişkiler ve iletişim kurabilen,
İnsan kaynaklarının yönetimi konusunda bilgisi olan,
İletişim teknolojilerini kullanabilen
Mesleki alanda yeterli ve gerekli kalite kriterlerine sahip olan,
Kendi mesleki yeterliliğinin yanında Sosyal alanlarda da bilgisi olan, insan gücünün aranan özellikleri olarak ortaya çıkmıştır.

3. MESLEKİ EĞİTİMDE KALİTEYİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

İletişim teknolojisinde meydana gelen gelişmeler eğitimin yöntem, ilke, teknik ve kaynaklarında değişiklikler meydana getirmiştir. Dünyada meydana gelen bu değişiklikler, Mesleki Eğitimin kalitesini olumlu yönde etkilemektedir (MESS, 1997). Geleceğin endüstrileri temel eğitimini tamamlamış, uyum kabiliyeti yüksek ve mesleki açıdan yeterli niteliklere sahip olarak yetiştirilmiş nitelikli işgücüne ihtiyaç duymaktadır (The Economist, 1997).

Mesleki Eğitimi önemli kılan ve gittikçe de önemini artıran çeşitli etkenler vardır. Günümüzde teknolojiye ve müşteri beklentilerinde meydana gelen değişimler ve gelişmeler toplumların ekonomik ve kültürel yaşantılarını doğrudan etkilemekte ve farklılaşmasına neden olmaktadır (Onur, 1998). Toplumların bu değişime ayak uydurabilmeleri ise eğitim ile yakından ilgilidir (Uzun ve Vatansver, 2005).

Mesleki Eğitimde kaliteden önce kalite kavramını tanımlarsak; Kalite: “bir ürün ya da hizmetin özellik ve niteliklerinin mevcut ya da ileride ihtiyaç duyulabilecek müşteri gereksinimlerini karşılayabilme yeterliliği ” olarak tanımlanmaktadır (Özevren, 2000). Bu tanıma göre kalite kavramının boyutlarını müşteri belirlemektedir (Öztürk, 1996). Mesleki Eğitim mezunlarını istihdam eden işletmeleri veya kurumları Mesleki Eğitim kurumlarının müşterileri anlayışı ile değerlendirdiğimizde; Bu işletme veya kurumların istediği sayıda, bilgi ve becerilerle donatılmış insan yetiştirmek önemlidir (Şimşek, 2000).

Mesleki Eğitimde kalite ise, sanayinin ihtiyaçlarına uygun (işletmelerin) nitelik ve sayıda iş gücü yetiştirmek olarak tanımlanabilir. Burada önemli olan sanayinin beklentilerine (müşterilerin) cevap verebilmektir. Sanayide kullanılan mevcut veya

yeni bilgiyi, teknolojiyi kullanabilecek nitelikte ve kalitede iş gücü yetiştirmektedir (Akyüz, 1999). Mesleki Eğitim kurumlarının başarısı, eğitim yoluyla bireye kazandırılan mesleki yeterlikler ile işin gerektirdiği yeterliklerin uygunluğu ile orantılıdır.

Eğitim için yeterli kaynak ayrılması ülke ekonomisinin geleceğine yapılacak en büyük yatırımdır. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (Organisation for Economic Co-operation and Development-OECD) tarafından her yıl yayınlanan eğitime bakış 2006 raporuna göre OECD ülkelerinde bir öğrenciye düşen eğitim harcamaları yıllık ortalama 7.470 dolardır. Türkiye’de ise bu değerler gelişmiş ekonomilere sahip ülkelerin çok altındadır. Uluslararası bir karşılaştırma yapıldığında Türkiye öğrenci başına yapılan harcamalar grafiğinde 30 ülke içinde 28. sırada yer almaktadır. Türkiye’de bu rakamlar, ilköğretimde 498, ortaöğretimde 1240 ve yüksek öğretimde 3428 dolardır (Özsoy, 2007). Dokuzuncu kalkınma planlarında mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesi için bazı önlemler alınacağı belirtilmektedir.

Teknolojik gelişmelere bağlı olarak eğitim metodolojileri, eğitim araç ve gereçleri modern dünyaya uygun hale getirilmeli, eğitimde kalite kriterlerinin sağlanması için kalite yönetim teknikleri uygulanmalıdır. Mesleki Eğitimde kaliteyi etkileyen temel faktörler; Öğrencinin ve Öğretim elemanının kalitesi, Teknik donanımın ve fiziki ortamın kalitesi, Yönetim Anlayışı, Finans, Sosyal – Kültürel ve Akademik faaliyetlerin yeterliliği ile ilgilidir.

Dünya standartlarında Mesleki Eğitim sağlamak için şunların dikkate alınması gerekir:

Atölyelerde kullanılan Makina, Araç–Gereçlerin, Labaratuvarlarda kullanılan aletlerin, Yeni teknolojilere uygun olarak geliştirilmesi ve yenilenmesi,
Bilgisayar teknolojilerinin kullanımı ile yeni ürün tasarımı ve imalatı, (CAD/CAM, CNC) üretim yöntemlerinin araştırılması ve kullanımının öğretilmesi, bilgisayarların otomasyona katkısı, üretim planlama gibi konularda yeni teknolojilerin kullanılması,
İletişim teknolojilerinden yararlanarak, bilgiye ulaşma ve bilgiyi kullanma hızı,
Çeşitli Eğitim, Araştırma-Geliştirme kurumları ve sanayi kuruluşları ile iletişimin sağlanması ve ilişkilerin geliştirilmesi,
Eğitim araçlarının gelişmesi (Görsel araçlar, iletişim araçları, Bilgisayar, CD-ROM),
Eğitim teknolojilerinin gelişmesi (İnternet, Tele-Konferans, Simülasyon),
Meslek standartlarının belirlenmesi,
Yönetim anlayışlarının değişmesi,
Kütüphane ve kaynak imkânlarının gelişmesi (Bilgiyi Depolama, Paylaşma),
Eğitimde kalite geliştirme çalışmalarına önem verilmesi,

Dünyada geçerli olan kalite boyutlarını ve mesleki bilgileri bireylere kazandıracak biçimde Mesleki Eğitim çalışmalarının yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir. Türkiye’nin ekonomik kalkınması için Mesleki Eğitim önemlidir. Mesleki Eğitim, içerik, yöntem ve uygulama biçimleri bakımından diğer eğitim türlerinden farklılık göstermektedir. Maliyeti yüksek bir eğitimidir. Türkiye’de mevcut eğitim sistemi Şekil 3’te verilmiştir. Türkiye’de Mesleki Eğitim kurumları olarak Meslek Liseleri,

Eğitim ortamının gerçek iş ortamına uygunluğu sağlanmalı,
Çalışanların kişisel gelişimlerine katkıda bulunacak ortamlar geliştirilmeli,
Eğitim ortamlarının fiziki kalitesi artırılmalı,
Yeni eğitim – oğretim teknikleri takip edilmeli,
Sanayi temsilcilerinden oluşturulmuş danışma kurulları oluşturulmalı,
Veri tabanı ağı oluşturulmalı ve Mesleki Eğitim Kurumları arasında koordinasyon sağlanmalı,
Meslek Eğitim Kurumlarına ozel işletmeler tarafından kaynak desteği sağlanmalı,
Meslek Eğitim Kurumları ile sanayinin Ar-Ge projelerinde ortak çalışmaları sağlanmalı
Müfredat programlarında sanayinin beklentilerine uygun değişiklikler yapılmalı,
Mezunların kalite boyutları işletmelerin beklentilerine uygun olmalı,
Oğretim elemanlarına araştırma imknları sağlanmalı ve bu teşvik edilmeli,
İşletmelerin uyguladıkları kalite sistemlerinin eğitimde kullanılabilirliği sağlanmalı,
Okul - Sanayi işbirliği ile Oğrencilerin iş ortamında uygulama imknları sağlanmalı,
Mesleki Eğitim mezunlarının Kalite Kriterleri belirlenerek buna uygun eğitim verilmeli,
Mesleki Eğitim Kurumu mezunları merkezi bir sistemle takip edilmeli,

5. SONUÇ

Günümüzde temel üretim faktörlerinin başında bilgi gelmektedir. Bilginin yarattığı teknolojiye sahip ya da bu teknolojiyi kullanabilen, yetişmiş iş gücüne sahip işletmeler; küreselleşen dünyadaki, yoğun rekabet ortamında başarıyla ayakta kalabileceklerdir. Mesleki Eğitim Kurumları teknolojik gelişmelerle ne kadar yakından ilgili olursa ve buna uygun eğitim program ve yöntemleri geliştirirse; o ode işletmelerin beklentilerine uygun nitelikte ve kalitede iş gücü yetiştirmiş olur.

Gelişmiş toplumlar bilgi toplumu olarak nitelendirilmektedir. Bu nedenle evrensel değerlere açık, bilgiye ulaşabilen, bilgi üretimine katkıda bulunabilen ve bilgiyi yararlı bir biçimde kullanabilen insanın yetiştirilmesi gerekmektedir. Bir toplumun bilgi toplumu olmasında en oınemli etken eğitimidir. Türkiye, Mesleki Eğitim kurumlarında çağa uygun bilgi ve teknolojiler kullanarak, istenen kalitede ve sayıda insan yetiştirerek bilgi toplumu olma yolunda ilerlemek zorundadır.

Mesleki Eğitim mezunlarının müşteri beklentilerini karşılayan kalite boyutlarına sahip olabilmesi için dünyadaki gelişmeleri göz önüne alan yeni eğitim yöntemleri ve eğitim programları uygulanmalıdır.

.KAYNAKLAR

- Akyüz, B., (1999), “Meslek Yüksekokullarında Müşteri İstek ve Beklentilerinin Ders Programı zerindeki Etkileri ve Bir Uygulama”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Balkır, N.(1992), “Türkiye’de ağa Eğitim ve çağa niversite”, T.C Başbakanlık Yayınları.
- Ceyhun, Y. ve ağlayan, M.U. (1997), “Bilgi Teknolojileri Türkiye İçin Nasıl Bir Gelecek Hazırlamakta”, Türkiye İş Bankası Yayınları, Ankara.

- Çengel, Y.A. (2005), "AB Sürecinde Rasyonel Eğitime Geçiş: Vizyon Ve Misyon", Meb, Özel Sayı 167.
- Drucker, F.P.(1994), "Gelecek İçin Yönetim", (Çev: Üçcan, F.)Türkiye İş Bankası Yayınları.
- Durman, M.(2008), "Yükseköğrenim ve Çalışma Hayatı" 17. Kalite Kongresi, 24-26 Kasım 2008, İstanbul.
- Erkan, H. (1997), "Bilgi Toplumu ve Ekonomik Gelişme", Türkiye İş Bankası Yayınları, Ankara.
- Güleç, K.(1994), "Türkiye'de ve Dünyada Teknolojik Gelişmeler", DPT, Ankara.
- Kozlu, C.(1996), "Türkiye Mucizesi için Vizyon Arayışları ve Asya Modelleri", Türkiye İş Bankası Yayınları, Ankara.
- Onur, T. (1998); "İşyerinde Eğitim", İSO Dergisi, Ağustos 1998.
- Özevren, M. (1997), "Toplam Kalite Yönetimi ve Temel Kavramlar ve Uygulamalar, Alfa Basım, İstanbul.
- Özsoy, C. (2007), "Türkiye'de Mesleki ve Teknik Eğitimin İktisadi Kalkınmadaki Yeri ve Önemi", A.Ü. Yayın No.1780, Eskişehir.
- Öztürk, S. A. (1996); "Hizmet İşletmelerinde Kalite boyutları ve Kalitenin Artırılması" MPM yayını, 1996/2.
- Şimşek, M. ve Nursoy, M. (2002), "Toplam Kalite Yönetiminde Performans Ölçme", Hayat Yayınları, İstanbul.
- Şimşek, M. (2000), "Sorularla Toplam Kalite Yönetimi ve Kalite Güvence Sistemleri", Alfa Yayınevi, İstanbul.
- Şimşek, M.(2002), "Toplam Kalite Yönetiminde Başarının Anahtarı", Babıali Kültür Yayıncılık, İstanbul.
- Uzun, A. ve Vatansever F.,(2005), "Eğitimde Kalite ve Sanayicinin Beklentileri", MTET2005, İstanbul.
- : (1997), MESS – Türk Metal Ortak Bildirisi, Şubat 1997, Sayı 687
- : (1997), MESS, Dünyada ve Türkiye'de Rekabet, Mayıs 1997
- : (1997),Türkiye'de ve Dünyada Mesleki Eğitim-TİSK,
- : (2008), The World Competitiveness Year Boks 2008
- : (1997), The Economist, "Education and The Wealth of Nations", Vol:342, March 29th- 4 April 1997.

Aslihanlar Salonu

5.OTURUM

13.00 – 14.15
Prof. Dr. Saim Koçak

11.45 – 13.00 YEMEK ARASI

3 Fazlı Asenkron Motorlarda Uzman Sistem Tabanlı Arıza Bulma

Veli TÜRKMEÑOĞLU, Necati KOÇYİĞİT

Klima Santrali Ve Hava Soğutmalı Su Soğutucularında Arıza Bulma Ve Giderme İçin Bilgi Tabanlı Uzman Sistem Geliştirilmesi

Necati KOÇYİĞİT, Ahmet Yaşar ÖKSÜZ

Fanuc Kontrollü Cnc İşleme Merkezi Arızalarının Teşhisinde Kullanılmak Üzere Bilgi Tabanlı Danışman Sistem Geliştirilmesi

Fiğan DALMIŞ, Erdem UÇAR, İbrahim S. DALMIŞ

Yıpranmış Ya Da Zarar Görmüş Parçalarda Tersine Mühendislik Uygulamaları

Kadir GÖK, Eyyüp GÜLBANDILAR, Arif GÖK

Üç Fazlı Asenkron Motorun Sonlu Elemanlar Yöntemi İle Analizi

Ali İhsan ÇANAÑOĞLU, Mehmet Ali Taş

6.OTURUM

14.30 – 15.45
Yrd. Doç. Dr.Fatih Erbay

14.15 – 14.30 Kahve Molası

Topraksız Tarımda Sulamanın Programlanması Ve Sera İçi Solar Radyasyon Yöntemi Örneği

M. Kamil MERİÇ, Özlem AKAT, Gölgün B. ÖZTEKİN, İ. Hakkı TÜZEL

Konya Bölgesinden İzole Edilen Yüzeyel MikoZ Etkenleri

Birol ÖZKALP, Adil YILMAZ, İbrahim MUCUK, M.Onur ALADAĞ

Sıcak İklim Koşullarına Uygun Bazı Yeni Çim Buğdaygillerinin Performansları Üzerinde Araştırmalar

Ali SALMAN, Rıza AVCIOĞLU

Diferansiyel Küresel Konum Belirleme Sistemlerinin Tarımsal Üretimde Kullanımı

Yusuf DİLAY, Hakkı SOY, Cevat AYDIN

Göksu Çayının Kirlilik Nedenleri Ve Ekolojik Çevreye Etkileri

Ahmet Fevzi SAVAŞ, Zülfikar AKTEKELİ

7.OTURUM

16.00 – 17.15
Yrd. Doç. Dr.Muhittin Çelebi

15.45 – 16.00 Kahve Molası

Teknolojik Gelişmelerin Ve Müşteri Beklentilerinin Mesleki Eğitim Kalitesi Üzerindeki Etkileri

Birol AKYÜZ, Mina ÖZEVREN

Pamuklu Bezayağı Kumaşlarda Atkı Sıklığı Değişiminin Kumaş Kopma Ve Yırtılma Mukavemetlerine Etkileri

Yahya CAN, Muhammet AKAYDIN, Ercan AY

Mesleki Ve Teknik Eğitimde Öğretim Elemanı Profili Sorunlar Ve Çözümü Önerileri

Hüseyin CEYLAN, Murat AVAN

Mesleki Teknik Eğitimde Aile Ve Çevrenin Rolü

Hülya BOZYOKUS

Meslek Eğitiminde Uzman Sistemler

Didem ÖKTEM

8.OTURUM

17.30 – 18.45
Yrd. Doç. Dr. Seyit Emiroğlu

17.15 – 17.30 Kahve Molası

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyal Destek Düzeyi (Ankara Meslek Yüksekokulu Örneği)

Ayşe Tuba CEYHUN, Banu AKGÜN, Suzan Vasfi, Burak Erhan Tarlakazan

Marmara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Mesleki Kaygı Düzeyleri İle Sürekli Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi

Nurcan ŞENER, Ayhan ÖZŞAHİN, Emre İŞÇİ

Meslek Yüksek Okullarında Eğitim Verimliliğini Etkileyen Faktörler (Kırıkkale Meslek Yüksekokulu Örneği)

M. Nuri SEYMAN, Taner DİZEL, Hayri YAMAN, Haluk Ender ERDEM

Meslek Yüksek Okullarında Okuyan Öğrencilerin Kaygı Düzeyleri Üzerine Bir Durum Çalışması

Ferda KERVANCI

Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinde Sosyal Ve Duygusal Yalnızlık İle Endişe Eğilimi

Esmâ Ülkü KAYA

ONURSAL BAŞKAN

Prof. Dr. Süleyman OKUDAN-S.Ü. Rektörü

SEMPOZYUM BAŞKANI

Doç. Dr. Osman AKANDERE-S.Ü. Kadınhanı Faik İçil MYO Müdürü

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. A.Dinçer BEDÜK –S.Ü. Rektör Yardımcısı

Prof. Dr. Şefik BİLİR-S.Ü. Rektör Yardımcısı

Prof. Dr. Kürşat TURGUT- S.Ü. Rektör Yardımcısı

Prof. Dr. Nuri YAVRU- S.Ü. Meslek Yüksekokulları Koordinatörü

Prof. Dr. Sebahattin BALCI- İst.Aydın Üni.Rektör Yar.-YÖK-MYO Geliş. Alt Kom. Başkanı

Doç. Dr. Osman AKANDERE- S.Ü. Kadınhanı Faik İçil MYO Müdürü-Sempozyum Başkanı

Prof. Dr. Süleyman YALDIZ- S.Ü. Teknik Bilimler MYO Müdürü

Prof. Dr. Tahir AKGEMCİ- S.Ü. Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü

Prof. Dr. H.Kürşat GÜLEÇ-S.Ü. Beyşehir MYO Müdürü

Prof. Dr. Novruz ALLAHVERDİ- Teknik Eğt. Fak. Elektronik ve Bilgisayar Bölüm Başkanı

Otto BAUER- TEGEV Başkanı

Nüket ATLI İÇİL-Kadınhanı Faik İçil MYO Eğitim Danışmanı- İçil Ailesi Temsilcisi

Öğr. Gör. Turgut AYTEN- Kadınhanı Faik İçil MYO Müdür Yardımcısı

Öğr. Gör. Yıldırım AKYOL- Kadınhanı Faik İçil MYO Müdür Yardımcısı

Kerim SAĞIR- Kadınhanı Faik İçil MYO Sekreteri
Öğr. Gör. Dr. Ali Osman ÇIBIKDİKEN
Öğr. Gör. Gamze İLKER T.
Öğr. Gör. Metehan TEMİZEL

SEMPOZYUM SEKRETARYASI

Öğr. Gör. Turgut AYTEN, Öğr.Gör. Yıldırım AKYOL,MYO Sekreteri Kerim SAGIR,
Öğr. Gör. Sebahattin AKKUŞ, Öğr.Gör. Dr. Ali Osman ÇIBIKDİKEN,
Öğr.Gör. Ali Barış ÖZTÜRK, Öğr. Gör. Gamze İLKER T.
Öğr. Gör. Metehan TEMİZEL
Sempozyum Görsel Tasarımlar: Öğr. Gör. Dr. A. Gani ARIKAN

ONUR KURULU

Prof. Dr. Yusuf Ziya ÖZCAN-YÖK Başkanı
Osman AYDIN-Konya Valisi
Ahmet BÜYÜKAKKAŞLAR-AKP Konya Milletvekili
Orhan ERDEM- AKP Konya Milletvekili
Tahir AKYÜREK-Konya Büyükşehir Belediye Başkanı
Prof. Dr. Süleyman OKUDAN-S.Ü. Rektörü
Tahir BÜYÜKHELVCİGİL –TSE Yönetim Kurulu Başkanı-Konya Sanayi Odası Başkanı
Recep KONUK-Konya Şeker San. Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı
Bekir DUVARCI- Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odası Birlik Başkanı
Davut ULUS-Konya Çimento San. A.Ş. Genel Müdürü

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Durmuş GÜNAY-YÖK Yürütme Kurulu Üyesi
Prof. Dr. Sebahattin BALCI- İst.Aydın Üni.Rektör Yar.-YÖK-MYO Geliş. Alt Kom. Başkanı
Prof. Dr. A.Dinçer BEDÜK –S.Ü. Rektör Yardımcısı
Prof. Dr. Şefik BİLİR-S.Ü. Rektör Yardımcısı
Prof. Dr.Kürşat TURGUT-S.Ü. Rektör Yardımcısı
Prof. Dr.Nuri YAVRU-S.Ü. Meslek Yüksekokulları Koordinatörü
Prof. Dr. Tahir AKGEMCİ-S.Ü. Sos.Bil.Ens.Müdürü
Tahir BÜYÜKHELVCİGİL- TSE Yönetim Kurulu Başkanı-Konya Sanayi Odası Başkanı
Tahir AKYÜREK-Konya Büyükşehir Belediye Başkanı
Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÇIPAN-Konya İl Kültür Müdürü
Dr. İsmet SÖZEN-YÖK ISOV İcra Kurulu Başkanı
Otto BAUER-TEGEV Başkanı
Seyit TÜRKMEN-Nurpa A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı
Memiş KÜTÜKCÜ-Hidrokon Ltd.Şti.Yönetim Kurulu Başkanı
Ahmet GÖZEN-Konya Çimento Genel Müdür Yrd.-Hazır Beton Genel Müdürü

BİLİM KURULU

Prof. Dr.Ahmet Cevat Acar
Prof. Dr.Mustafa Acaroğlu
Prof. Dr.Fusun Akaya
Prof. Dr.Tahir Akgemci
Prof. Dr.Numan Akman
Prof. Dr.Ahmet Aksoy
Prof. Dr.Hayati Aktaş
Prof. Dr.Erol Alaçam

Prof. Dr.Ahmet Alkan
Prof. Dr.Novruz Allahverdi
Prof. Dr.Ahmet Altinel
Prof. Dr.Kemal Altınışik
Prof. Dr.Serdar Altınok
Prof. Dr.Aristomenis Antoniadis
Prof. Dr.Ramazan Arı
Prof. Dr.Ahmet Arslan
Prof. Dr.Ersan Aslan

Prof. Dr.Tamer Ataoğlu
Prof. Dr.H.Hüseyin Atar
Prof. Dr.Mehmet Ayan
Prof. Dr.Mehmet Emin Aydın
Prof. Dr.Mehmet Babaoğlu
Prof. Dr.Mehmet Bayrak
Prof. Dr.Nikolaos Bilalis
Prof. Dr.Şefik Bilir
Prof. Dr.Fatih Mehmet Botsalı
Prof. Dr.Saim Boztepe
Prof. Dr.Birol Bumin
Prof. Dr.Şaban Çalış
Prof. Dr.Adnan Çelik
Prof. Dr.Remzi Çetin
Prof. Dr.Kerim Çınar
Prof. Dr.Fikret Demir
Prof. Dr.Adem Elgün
Prof. Dr.Hüdaverdi Erer
Prof. Dr.İsmet SÖZEN-YÖK ISOV İcra
Kurulu Başkanı
Prof. Dr.Sait Gezgin
Prof. Dr.Orhan Gökçe
Prof. Dr.Adnan Görür
Prof. Dr.Yaşar Bedii Gövenç
Prof. Dr.İnan Güler
Prof. Dr.Handan Gülce
Prof. Dr.Hasan Kürşat Güleç
Prof. Dr.Musa Gürsel
Prof. Dr.Tefaruk Haktanır
Prof. Dr.Cevat İnal
Prof. Dr.Yaşar Kaltakçı
Prof. Dr.Recep Kanıt
Prof. Dr.Saim Karakaplan
Prof. Dr.Mustafa Karakaya
Prof. Dr.S.Rıdvan Karluk
Prof. Dr.M.Kemal Kıymık
Prof. Dr.Saim Koçak
Prof. Dr.Hüseyin Kurt
Prof. Dr.Mevlüt Mülayim
Prof. Dr.Cennet Oğuz
Prof. Dr.Osman Okka
Prof. Dr.Mustafa Önder

Prof. Dr.M.Musa Özcan
Prof. Dr.Mustafa Özcan
Prof. Dr.Zekai Özdemir
Prof. Dr.Kaan Karabulut
Prof. Dr.Ahmet Özkağnıcı
Prof. Dr.Kadircan Özkan
Prof. Dr.Anız Özmerzi
Prof. Dr.Ayhan Öztürk
Prof. Dr.Kadir Pekmez
Prof. Dr.Bayram Sade
Prof. Dr.Selahattin Sarı
Prof. Dr.Haluk Hadi Sümer
Prof. Dr.Cevdet Şeker
Prof. Dr.Ulvi Şeker
Prof. Dr.Şerif Şimşek
Prof. Dr.Tevfik Tekeli
Prof. Dr.Mahmut Tekin
Prof. Dr.Mustafa Temiz
Prof. Dr.Şakir Tuncer
Prof. Dr.Kürşat Turgut
Prof. Dr.Selman Türker
Prof. Dr.Faruk Ünsaçar
Prof. Dr.Çağatay Ünüsan
Prof. Dr.Adem Şen Ünver
Prof. Dr.Ömer Üre
Prof. Dr.Süleyman Yıldız
Prof. Dr.Nuri Yavru
Prof. Dr.Ramazan Yıldırım
Doç. Dr. Alp Önder Yıldız
Doç. Dr. Enver Aydoğan
Doç. Dr. Catalin Dumitras
Doç. Dr. Ahmet Kalender
Doç. Dr. Yüksel Kan
Doç. Dr. Aura Mihai
Doç. Dr. Başak Solmaz
Doç. Dr. Nayden Vasilev
Dr. Azer Allahverdiyev
Dr.Dababrata Chowdhury
Dr.Alina Dragomir
Dr.Anastasia Vouyouka

1. ULUSLARARASI 5. ULUSAL MESLEK YÜKSEKOKULLARI SEMPOZYUMU
(UMYOS'2009)

"Küresel Gelişmeler Işığında Mesleki ve Teknik Eğitimde Fırsatlar ve Gelecek"

**1st INTERNATIONAL 5th NATIONAL VOCATIONAL SCHOOLS OF HIGHER
EDUCATION SYMPOSIUM**
(UMYOS'2009)

"Opportunities and Future on Vocational and Technical Education in the Light of Global Developments"

Sayın Birol Akyüz ,

Yüksekokulumuzca 27-29 Mayıs 2009 tarihleri arasında Konya'da Selçuk Üniversitesi Alaaddin Keykubat kampüsünde düzenlenecek olan 1. Uluslararası 5. Ulusal Meslek Yüksekokulları Sempozyumu'na göndermiş olduğunuz,

"Teknolojik Gelişmelerin Ve Müşteri Beklentilerinin Mesleki Eğitim Kalitesi Üzerindeki Etkileri "

başlıklı bildirinizin bilim kurumumuzca sunumlu bildiri olarak sempozyumda sunulması kabul edilmiştir.

Belirtilen tarihte sizleri aramızda görmek ümidiyle saygılarımı sunarım.

Doç. Dr. Osman AKANDERE

Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

UMYOS'09

1. ULUSLARARASI 5. ULUSAL MESLEK YÜKSEKOKULLARI SEMPOZYUMU'2009
1st INTERNATIONAL 5th NATIONAL VOCATIONAL SCHOOLS SYMPOSIUM' 2009

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
KADIN HANI FAİK İÇİL MESLEK YÜKSEKOKULU
Katılım Belgesi - Certificate

Birol AKYÜZ

27-29 Mayıs 2009 tarihlerinde Konya'da 1. Ulusal Arastırma Ulusal Meslek
Yüksekokulları Sempozyumuna katılmalarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Doc. Dr. Osman AKANDERE
Sempozyum Başkanı

Osman Akandere

Prof. Dr. Süleyman OKUDAN
Rektor

Süleyman Okudan